

Адыгэ Республикаем и Правительствэ иғъэзет

Тыгъэгъазэм
и 20-р —
Урысые Федерацием
шынэгъончъэнымкъэ
икъулыкъухэм
ялофышихъэу
ыкли яветеранхъэу
лъйтэныгъэ
зыфэтшихъэр!

**Урысые
Федерацием
шынэгъончъэнымкъэ
икъулыкъухэм
ялофышихъэу
ыкли яветеранхъэу
лъйтэныгъэ
зыфэтшихъэр!**

Шъуисэнэхъат епхыгъэ мэфэкъим фэш! тышъуфэгушо!

Тикъэралыгъо ыкли аш ицыифхэм ящынэгъончъагъэ шъуфэгъэзагъэу зэрэштыим dakloy Урысые Федерацием изыкъыныгъэ, ильэлк федэхэр, конституционнэ гъэспыкъэм ылъалохэр къэшшохумэх.

Ильэсэнэгъэ, пытахъа ыкли блэнагъэ зыхъэлхъэр ары шуигъулыкъухэм ашылажъэхэр. Урысыем щынэгъончъэнымкъэ икъулыкъухэм яхбэзэ шалгъохэр къэшшохумэхээ, терроризмээрэ экстремизмээрэ апэуцужыгъэнымкъэ шъуипшэрыльхэр дэгъоу шъогъэцакъэх. Промышленностын илсэуалхээр, инфраструктурэр, транспортын бзэджашаихъэм ашыухумэгъэнэмкъэ, Урысыем исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэльхэйтэнэмкъэ мэхъанэхшо зиэхэм ашыщ шъуипшэдэхийж зэрэйниир дэгъоу зэрээхэшьүшлэхийр.

Зэкэми тышъуфэраз шъузышхамысыжъэу шъуиоф зэрэжжүгъэцакъэр, Адыгэ Республикэм общественнэ-политикэ зылкытынгъэ ильынм шъуилахъ зэрэхшьүшлэхэр алаа.

Щынэгъончъэнымкъэ икъулыкъухэм ялофышихъэу пастэуми тафэльюо псауныгъэ пытэ, ёлкэлешлу ялэнэу, Адыгейимрэ Урысыемрэ яфедэ зыхъэль ублэпэл пастэуми гъэхъагъэхэр аашашынхъу!

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу, Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шъольыр къутамэ и Секретарэ Къумпыйл Мурат

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм кондиционер 30-м ехъу, реанимацием щагъэфедэшт ошэкурхэр ыкли нэмьикхэр къащэфхи сымэджецым фашэгъагъэх. Аш нэмьикхэр Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэхъумэнкъэ и Министерствэ, Республикэм и Лышъхъэу пшъэриль къызэрэфшигъэгъэм тетэу, Мыекъопэ къу-

Япсауныгъэ изытет зыщигъэзагъ

Адыгейм и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат я 419-рэ дээ госпиталым икъутамэу N 3-м щылагъ.

Хэушъхъафыкъигъэ дээ операциер зызыкъорэ шъольырхэу ДНР-м, ЛНР-м, Украинэм къаращыгъеху контрактын тэгээспыхъагъэу къулыкъур зыхъихэрэри аш чэльхэм ахэтий.

Республикэм и Лышъхъэ зипсауныгъэ зыпкь рагъэуцожырыэ дзэклолхэм гүшүгъу афхэхъугъ, ахэм япсауныгъэ изытет ыкли яфэнэкъонигъэхэм защицгъэгъозагъ. Медицинэм илофышэхэм ыкли республикэм щыпсэурэ цыф гумэкъылхэу дзэклолхэм ыэпилэгъу афхэхъэрээм зэрафэрэзэхэр ахэм къауагъ. Зэдэгүшүгъэгъум ильхан дзэклолхэм Къумпыйл Мурат къельэлгъэх япалатхэм телевизорхэр къафычагъэуцонхэу. Республиком и Лышъхъэ ашкэ пшъэриль гъэнэфагъэхэр афишыгъэх.

Тапэкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм кондиционер 30-м ехъу, реанимацием щагъэфедэшт ошэкурхэр ыкли нэмьикхэр къащэфхи сымэджецым фашэгъагъэх. Аш нэмьикхэр Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэхъумэнкъэ и Министерствэ, Республикэм и Лышъхъэу пшъэриль къызэрэфшигъэгъэм тетэу, Мыекъопэ къу-

Суретыр: А. Гусев.

тамэм ыэпилэгъу фэхъу медицинэ улпэлкүнхэр зэхэшгъэнхэмкъэ, ящикэгъэ пкыгъохэр, ыэзгъу уцхэр лэкегъахъэх.

Партиеу «Единэ Россием» ишьольыр къутамэ хэтхэм дзэклолхэу сымэджецым чэльхэм гъомылапхъэхэр ыкли ыэшлүшүхэр къаалэклагъэхагъэх.

Адыгейм и Лышъхъэ пшъэриль зэрафишыгъэм тетэу зипсауныгъэ зыпкь изыгъэуцожжэхэрэм агу къыдащэенным пае медицинэ учреждением къыпэуль чынпэлэр зэтэргэгшигъэгъэм тетэу, Мыекъопэ къу-

къэ, тетысхъаплэхэр ашых, джащ фэдэу тэрээзэу къэгъэнхэмкъэ, ящикэгъэ пкыгъохэр, ыэзгъу уцхэр лэкегъахъэх.

«Клэхэм къэралыгъом ыпасхъэ пшъэрильтэу Ѣиряэхэр дэгъоу агъэцэлгагъэх, мамыр цыфхэм якъэхъумэнкъэ зышхъасыжыгъэхэрэ, ахэм тэрээзэу тываалэ атэтынрэ къалэжыгъэ шылыкъ. Урысыем и Президентэу Владимир Путинийн шольырхэм апашихъэ пшъэриль къыщигъэуцугъ амал

зэрийэу тидзэклолхэм тишүягъэ нахь дэгъоу ядгээкынэу. Аш пае Адыгейм федеральне ыкли шъольыр яофхъабзэхэр щызэрхъях, мобилизацием къиhiубытагъэхэм, гуфаклохэм, контрактын тетэу къулыкъур зыхъыхэрэм ыкли ахэм яунгъохэм арысхэм ыэпилэгъу афхэхъух. Яшъэриль агъэцакъээ улгээ зытель хуугъэхэм тываалэ атэдгэтийшт, ыэпилэгъу тафэхъущт», — къыуагъ Къумпыйл Мурат.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

Яунэхэм арысхэу еджэштых

Цыфхэм ящынэгъончъагъэ ыкли щэфаклохэм яфитынгъэхэр къэхъумэгъэнхэмкъэ Федеральне къулыкъум икъутамэ Адыгэ Республикэм щылэм къызэртирэмкъэ, не-перэ мафэм Адыгейим пэтхүү-лутхъур, гриппыр ыкли нэ-

мыкъ эзпахырэ респираторнэ узхэр къызэолагъэхэм япчагъэ эпидемиология гъунап-къэм процент 68-къ шокыгъ.

Блэкыгъэ тхъамафэм мыш фэдэ иуахътэ егъэшагъэмэ, къэсымэджахъэхэм япчагъэ

фэдиту хэхъуагъ. «Свиной грипп» зыфалоу H1N1-р тхъамафэм къыклоц къызэолагъэр нэбгыре 44-рэ. Ковид хуугъэр нэбгыре 36-рэ, а пчагъэр блэкыгъэ тхъамафэм мыш фэдэ иуахътэ егъэшагъэмэ, процент 16,3-къ нахь макъ.

Петхъу-лутхъур, зэпахырэ респираторнэ узхэр жуугъэу къэлэеджаклохэм къаахэхъагъ, сымаджэхэрэм япчагъэхъю.

(Икъэух
я 2-рэ нэклуб. ит).

Самбэм и Мафэ агъэнэфагъ

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путинир къялхэжьигъ шэкъогъум и 16-р самбэм и Мафэу гъэнэфагъзэнэйн фэгъэхыгъэ Указым.

«Мы спорт лэпкыр зэльягъашэшэйнэмыкэ ыкы хэхъоныгъэ аш егъэшэйнэмыкэ, ныбжыкэхэр нахьыбэу самбэм фэшэгъэнхэмкэ унашьом ишүугъэ къялхонэу сэлтигэ.

Тэ тальэнкыокэ самбист ныбжыкэхэм яшыкэгэ амалхэр эзкэ ягъетгэтыгъэнхэм иоф лъыдгъэклотэшт. Тиреспублике спортымкэ хэбээ гээнэфагъэхэр илэ хуугъэх, тренер лъэшхэр, джащ фэдэу тихэгъегу дунаими ясамистхэр зыкырыллынхэ чэмпионэу макэп тиэр.

Пэтэуми алэу спортсмен ныбжыкэлэх Хъасанэкъо Мурат къирэллых: ти-

чылгэгү цэрыло самбэмкэ дунаим гьогогу 11-рэ чэмпион хуугъэ, дунаим и Кубок гьогогу 8-рэ къыфагъашшагъ, Европэм гьогогу 7-рэ, Урысыем гьогогу 19-рэ ячэмпион хуугъэ, ар Урысыем спортымкэ изаслуженнэ мастер, медалэр «Адыгеим и Шытхузех» зыфиорэр къыфагъашшагъ, тиреспублике ыцэклэх УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутат. Хъасанэкъо Мурат

ишүхъафтын афэгъашшэгъэнэйн фэгъэхыгъэ Урысые турнирхэр зэхащэнхэр хабзэ хуугъэ, бэмышлэу Мыекъуапэ щыкыуагъэр ахэм ыкы ащиц.

Адыгеим спорт мэфэк! ыкы зэнэкъокъу инхэр щызэхэшэгъэнхэмкэ самбэм и Мафэ зичээзу ушхъаагъудэгү зэрэхууцтим сицихъэ тель! — Къяригъэхъагъ Къумпъыл Мурат исоциальна нэклиубгъохэм.

МэшбэшІэ Исхъакъ агъэльэпІагъ

Урысыем юфшэнымкэ и Лыхъужьэу, Адыгеим, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшэ-Щэрджэсэм янароднэ тхаклоу МэшбэшІэ Исхъакъ КъБР-м и Лышхъэу Kloklo Казбек риғэблэгъагъ, «Къэбэртэе-Бэлькъар Республикаем ия 100-рэ ильэс» зыфиорэ бгъэхальхъэр къыфигъашшагъ.

Зэлукэгъум хэлэжьагъ Дунэе Адыгэ Хасэм и Тхьаматэу Сохърекъо Хъаути.

Къэбэртэе-Бэлькъарым илээпкь усаклоу Кайсын Кулиевыр къызыхъугъэр илээси 105-рэ зэрэхуугъэм фэгъэхыгъэ шэжь пчыхъээхахъэм МэшбэшІэ Исхъакъ хэлэжьагъ. Къэбэртэе-Бэлькъарым щыпсэухэрээм зэклэми зиусхэр ашэрэх тхаклом ыкы усаклом ишэжь зергэхэлэпІагъэм пае Kloklo Казбек МэшбэшІэ Исхъакъ зэрэфэрэз къыкыгъигъэ.

«Графиня Аиссе» зыфиорэ фильмэу МэшбэшІэ Исхъакъ ироманэу «Айшэт» пресс-конференциер зэхажыгъэр къызэрэдэкыгъэмкэ, ар къэралыгъом ичын-пэ зэфшъяфхэм къащагъэльэгъуагъ, Kloklo Казбек тхаклом къыфэгушуагъ. Фильмэу зэлжашлэрэе урысые актерхэр хэлэжьагъэх, роль

шхъаалэр къэзышыгъэр Къэбэртэе-Бэлькъарым къышыхъугъэу, театрэм ыкы кином яактрисэу Мамрышэ Светлан. Айшэт ицыкыгъор къэзышыгъэр Адыгеим щыщэу Яхъуплэ Даян. Ежь итхыгъэклэх фильмээр тэхыгъэ зэрэхуугъэр МэшбэшІэ Исхъакъ Kloklo Казбек къыфилотагъ. Урысые культурэм МэшбэшІэ Исхъакъ илах зэрэхильхъэрэмкэ зэрэфэрэзэр Kloklo Казбек къыриостыгъигъ, псаундэгъэ илэу джыри юфшэгъабэ фызэшокынэу ар тхаклом фльэуагъ.

«Фильмэу зеплыхэх ужым пресс-конференциер зэхажыгъагъ, — **къытфилотагъ МэшбэшІэ Исхъакъ**, — ар тэхыгъэ зэрэхуугъэм, юф зэрэдашлагъэм, Айшэт ирольхэр, ицыкыгъорэ иныбжыгъэгъура, къэзышыгъэхэм якыхъын зэрэхуагъэм къы-

кэупчагъэх. Зэкэ къафэ-слотагъ. Агу риҳэу фильмын еплэгъэх, залым чылгэ нэкл имылэу цыфхэр чээсигъэх. Тарихым зыцэ къыхэнэгъэ адигэ бзыльфыгъэм, Европэм, Францием, регентствэм илэхэн мыхьо-мышагъэу цыфхэм къахафэштыгъэхэр ыумысэу, ицыфшъхээ икъэбзагъэ къыгъэгъунуу, обществэу зыхэтыгъэм пэуцугъэ Айшэт фэгъэхыгъэ фильмын джышигъэ зэрэхуугъэр мжъанэшко зилэ юфыгъу. Ар лэ-уухэм къафэнэцт».

Адыгэ лъэпкын ихахо фэлэжьэрэ цыф цэрылохэм ясатыре МэшбэшІэ Исхъакъ ыцэ зэрэхэхьаштыр зэхажьэм хэлэжьагъэхэм хагъэу-нэфыкыгъ. Тхаклом зэрэфэрэхэр, фильмээр агу зэрэрихыгъэр къаушыхьатэу бэрэ ытуу фытеуагъэх.

Яунэхэм арысхэу еджэштых

(Икіух).

Гээсэнгъэмрэ шээгъэмрэкэ Адыгэ Республикаем иминистрэ игуадзэу Пэрэнкъо Сусано тызэрэшгээзэгъэзгээхъэмкэ, непэрэ мафэм ехуулэу республикэм игурыт еджаплэмэ ашеджэрэ къелэдэжэкло нэбгырэ мини 8202-рэ зэпэчыжьэ егъэджэнэйн ишапхъэхэм атырагъэхъагъ. Адыгеим иеджэпэ 25-мэ ахэхъэрэ класи 171-рэ а шыкын тэхъагъэхъ. Къелэдэжаклоу ахэм ашеджэхэрэм япчыагъэ зэрэхъурэр нэбгырэ мини 4247-рэ. Зэрэштэу зэпэчыжьэ егъэджэнэйн тэхъэгъэ еджаплэмэ щыгэх, ахэр 8 мэхъух: Мыекъопэ лицею N 35-р, Адыгэкъалэ игурыт еджаплэу N 1-р, Коцхъэблэ районым игу-

Миллион зырыз къахыгъ

Урысые студенческэ форумэу «Твой Ход-2022» зыфиорэм изэфэхы-сыжхэр къэнэфагъэх.

Теклоныгъэ къыдэзыхыгъэхэм Адыгэ къэралыгъо университетым истуденткищ ахэфагъ.

Тыгъэгъазэм и 11-м къыщегъэжьагъэу и 16-м нэс форумыр куагъэ. Урысые ишъолтырхэм зэклэми ялтыкыхэр, бэмышлэу къахэхъажыгъэ ДНР-м ыкы ЛНР-м къарыкыгъэ ныбжыкэхэр ахэтхэу, форумым хэлэжьагъэх, яшэнэгъэхэр къыщаагъэлэгъуагъ.

Студент сообществэр зэрэзэдэлжэштэйм, ныбжыкэ политикэм хэхъоныгъэхэр зэриштэйм тегущыагъэх. Джаш фэдэу юфшэн зэгъэгъотыгъэнэйн ыкы амалэу ялхэм ахэгъэхъогъэнэйн епхыгъэ юфыгъохэри къаётгыгъэх. Университетын гъэхъагъэу щашыгъэрэ, проектэу юф зыдашэхъэрэ къалотагъэх. Форумым къыдэхэлэгътагъэу нэбгырэ мини 5-м еху зэдэгүчийгъэхэм, зэлукэгъум ыкы коворкингхэм ахэлэжьагъэх. Ялэгъум нэйласэ афэхъугъэх, яшэнэгъэхэм ахагъэхъуагъ.

Адыгэимкэ ашпшэрэ еджэлтилум ястудент анахь дэгъүхэр форумым хэлэжьагъэх. Адыгэ къэралыгъо университетым истуденткэхэу ялпэнэрэ курсым щеджэрэ Анжелика Цимцба, Сташу Данэ (научнэ-гээсэнэгъэ кластерэ «Институт качества жизни») ыкы Селимова Фатимэ (научнэ-гээсэнэгъэ кластерэ «Институт гуманитарного знания и культуры») зыфиорэмкэ теклоныгъэ къыдахыгъ ыкы миллион зырыз къафагъашшагъ.

«Россия — страна возможностей» зыфиорэ платформэм къыдэхэлэгътагъэу, хабзэ зэрэхуугъэу, урысые студенческэ зэнэкъокъур зэхащэ. Шыгуу къэдгэ-къыжын, гъэрекло зэнэкъокъум теклоныгъэ къыщидэзыхыгъагъэр Мыекъопэ къэралыгъо университетым истудентэу Павел Дорошенкэр ары.

ДЕЛЭКЬО Анет.

ТЭУ Замир.

ІЭПЫІЭГЪУМ КІУАЧІЭ КЪЫРИТЫГЬ

Гъот макэ зилехэу юфшлэн лыхъухэрэм социальнэ іэпүэгьюо аратырэм изы лъеныхоу мыр щыт. Унагъохэм юфшлэн чыпшэхэр, сэнэхьат гъесеныхээ тедзэхэр ягъэгъотыгъэнхэмкэ, ежхэм ялоф къыззэуахынымкэ ыкчи унэе хъызметшапэ агъэпсынымкэ хэбзэ къулыкъухэр іэпүэгью афхъух.

АР-м и Лышъхъеу Күмпил Мурат къызэрэхигъэшырэмкэ, мыш фэдэ іэпүэгью республикэм бэу къыщыкъеупчэх. Ильэситукэ узэкіэлбэжьем социальнэ зээгъыныгъэмкэ унэгто 51-мэ іэпүэгью арагъэгъотыгъэмэ, мыгэ ахэм япчайга 714-рэ мэхъу.

Социальнэ зээгъыныгъэм къыдильтиэрэ іэпүэгьюр лыдгээкъотенэу къералыгъом и Президент пшъэриль къытфишигъ. Гээтхапэм и 1-м ыуух юфшлэн чыпшэхэхэм ыкчи ахэм яунагъохэм іэпүэгью тафхъуным зэрэтфэлъекіе тулыль, — къыуагъ Күмпил Мурат.

Лышъхъэм къызэрэхигъэшырэмкэ, мы ильэсисим сомэ миллион 90-рэ социальнэ зээгъыныгъэм игъэцкіен пэуягъэхъагъ. Зэкіэмкэ нэбгырэ 700-мэ мыш фэдэ зээгъыныгъэхэр адашыгъэх. Мыр бъялсыным пае юфшлэнхэмкэ ыкчи цыфхэр социальнэу къеухумэгъэнхэмкэ Гупчэм зыфбъэзэн фае.

Іэпүэгьюр къатыхэрэм социальнэ зээгъыныгъэр зэратекырэр цыфым ежь-ежырэу зиыгъыжын амал зэреритирэр ары. Мыш къыдыхэлъитэгъэ ахьщэр зыпэубгэхъаштыр гэнэфагъэ. Ахэм ащищ унэе бизнес гъэпсыгъэнэйр (зэтгьюо сомэ 250000-рэ унагъом къыраты). Непэ унэе хъызмет зепхъаныр пыснкэл, арышь, сид фэдэрэ ахьщэр іэпүэгью ишгэшхо къакло.

Къызэклажэкложынен щымыт социальнэ іэпүэгьюр къызфи гъэфедагъ Нэшъукъуае щыщ Удыкіэко Нуриет. Аш иунэе юфшлапэ къыззэуихыным пае сомэ мин 250-рэ къыратыгъ. Торт зэмлиэужыгъохэр, тхахцум хэшъыгъигэ шхыныгъохэр зышишыгъ ыкчи зышишыгъэгъищт шхэлпэ цыклоу Пэнэжы-

юфшлэн зимыгъэхэу ыкчи аш лыжъухэр Адыгейм щыпсэухэрэм ащищхэр проектэу «Социальнэ зээгъыныгъ» зыфиорэм хэлэжьэнхэ амал я!.

къуае дэтыр бэджэндэу ыштагъэу мэзиц хуульэу егъэлажьэ.

Нуриет къызэрэтигъолагъэмкэ, инэуасэхэм мы программэмкэ ахьщэр іэпүэгью къараатыгъэу зызэхехэм, ежьыри мыш хэлэжьэнэу рихъухагъ. Ыпэкэ бзыльфыгъ ныжбыкъиэм ышырае тортхэм ялшүгэе икъоджэгүхэм зэлъашлагъэу иунэ исэу афишыгъыгъ. «Оуиеу юфшлапэ къызкыззэумыгъэр» алозэ инэуасэхэм бэрэ къыраоштыгъ. Алэ мылькоу хильхэштыр шуабэу тэлкү тещынхъэштыгъ, арэу щитми, гу тыришыхы, социальнэ іэпүэгьюр ипрограммэ хэлэжьагъ. Ашкэ афэрэз юфшлэнхэмкэ ыкчи цыфхэр социальнэу къеухумэгъэнхэмкэ Гупчэм

иофишлэнхэм. Социальнэ зээгъыныгъэ адишыным пае шапхъэу щылхэм ыкчи ыгъэцкіэн фаяхэм специалистхэм щагъэгъозагъ. Бзыльфыгъ ныжбыкъиэм іэпүэгьюр къыратыгъэ сомэ мин 250-р къызфи гъэфеди юфшлапэ зычэтиштыр бэджэндэу къыштаа, ишкіэгъэштхэр зэригъэгъотыгъэх. Шапхъэхэм адиштэу ахьщэр зэригъэ-

федагъэр зэрйт тхъалэр Гупчэм рихылгэжьыгъ.

— Социальнэ зээгъыныгъэм ишуагъэ къысекыгъ. Мыр зэтигъо іэпүэгью къодыр, юфшлэнхэм хэлжьхан пльэкыщ. Бэшлагъэу бизнес згъэпсын гүхэл сиагъ, іэпүэгьюм къуачэ къысити, сигүхэлхэм ауж сихъагъ, — ело предприниматель ныбжыкъэм.

Удыкіэко Нуриет Нэшъукъое гурыт еджалэр къызэухым, Пшызэ социальнэ-экономичесэ институтын бухгалтер сэнэхьатын ильэси 6-рэ щеджагъ, зэригъэгъотыгъ ау аш юф ришлагъэл.

— Мы сэнэхьатын сырылэжьенеу сиагъ зы мафи къыфыдэчыгъэп, — къелуват Нуриет.

— А лъэхъанын пшэрхъаныр сикласэу, тортхэр сишиштагъэх. Инстаграммын цыфхэр къысфатхээза къызыкъэлэхүхэрэр афэсшиштагъ ыкчи дэгъоу ашфытагъ. Джащ фэдэу тхахцум хэшъыкъигъэ «венскэкэ» заджэхэрэ гъэжъэгээ зэмлиэужыгъохэм яшын зэгъэснэымкэ Краснодар Ѣыкъогъэ мастер-классын сиходлэжьагъ. Нэужым згъажъэхэрэм ахэзгъэхуагъ. Мы мафэхэм торт зэмлиэужыгъохэр, джащ фэдэу «венскэ» зыцэгъэжъагъэр, нэмькхэри кафем Ѣысэшыхы ыкчи къоджэдэсэхэм дэгъоу ашэфых. Гъэжъагъэхэм анэмькхэу шхаплэм кофе Ѣешшо, ар бэмэ ашлогупсэфэу къакло.

Нуриет къызэриуагъэмкэ, ыуущерхъэрэм хилхъэхэрэм ядэгъуагъ эхъырэхъышненеу Ѣытэп. Аш зэрильтиэрэмкэ, лъэшэу уемыгъуумэ, бгъажъэрэр Iashly хууштэп. Пшырэр агу римыхы хуумэ, цыфхэм уипродукции ашфытэп. Иунэе юфшлапэ зигъэлажъэрэр мэзиц нахь мыхъугъэми, зыкыгъэшьыпкъэжьыгъэ Нуриет ельтиг.

— Шхаплэр зыдэштыр чыпшэлэгъэ дэгъу, цыфхэр бэу Ѣытэблэкъях. Юфшлэныр зедгэжъагъэм иапэрэ мафэ къыщыублагъэу шхаплэм фэдэ къыхъэу ригъэжъагъ. Іэпүэгьюр къызэрэсагъэкъигъэм фэш Гупчэм иофишлэнхэм сафэрэз, — къыуагъ Нуриет.

Нуриет янэу Аминэт ыкчи ятэу Исмахьилэ Ѣэн-щэфынэм пыльхэу Нэшъукъуае юф Ѣашшэ. Зы шыпху нахьыкэ ил, аш сабийхэр enly.

Бэзльфыгъ ныжбыкъиэм тапэкэ Адыгэхъалэ, Краснодар ежь иеу юфшлапэ чыпшэхэр ашигъэлжынхэ гүхэл аш. Ригъэжъэгъэ юфыр лыгъэжъотенэу, ренэу аш фэдэ къыфихыненеу Нуриет тыфэльяо.

КИАРЭ Фатим.

Ильэсикіэ шүхъафтынхэр кіэлэцьыкъухэм аратыщых

АР-м и Лышъхъэ министрэхэм я Кабинет унашьо фишигъ Ильэсикіэ мэфэкъым ехъулэу кіэлэцьыкъухэм апае юфхъабзэхэр республикэм Ѣызэхашэнхэу, шүхъафтынхэр афагъэхъазырынхэу.

Хабзэ зэрхэгъутэу, а 1 — 4-рэ классхэм арыс кіэлэеджэкло цыкъухэм Iashly-lushy шүхъафтынхэр аратыщых. АР-м и Лышъхъэ къызэриуагъэмкэ, мы ильэсисим аш фэдэ шүхъафтынхэр Адыгейим ынаа зытигъэтиштыр Геническэ районым Ѣыпсэурэ кіэлэцьыкъуми афагъэхъыщых, Херсон хэкум къикъыгъигэ сабийхэм аратыщых.

— Ильэсикіэр къэсынкэ тхъамафитум тіэкі къехъоу къэнагъ. Мы мэфэкъым анахъэу ежхэрэр сабийхэр ары, ахэр дгъэгушонхэм амалэу тиэр

зэкэз етхылгээшт. Мэфэкъир кіэлэцьыкъухэм зэхашшэнхэм тишилшишт, юфхъабзэз эзэшшхъафхэр афагъэхэхэштых, Къэралыгъо филармонион къэгъэлэгъонхэр, шүшшэ акциуе «Елкэм игухэльшихъэр» зыфиорэр Ѣыредгэжъокъыщых, — къыуагъ Күмпил Мурат.

Зискаунгыгъ къыщыкъагъэхэр, сэкъатныгъэ зиэхэр, унэгто 1999-мэ, гъот макэ зилэ унагъом арыс сабийхэрэ Iashly къагъанхэ зэрэмхъуустыр АР-м и Лышъхъэ пшъэрильтэу къыгъэнэфагъ.

Къызэрэфразэхэм кIуачIэ хегъуватэ

Цыфым ипсауныгъэ нахь лъапIэ щыIэп. Ар зызэшыкъокIэ, ыпэррапшIэу медицинэм иофишIэхэм яулIэ, къоджэдэсхэм апэрэ IэпыIэгъур нахыбэрэмкIэ зыщагъотырэр фельдшер-мамыку IэзапIэр ары.

узэкIэлбажымэ ФАП-м пашэ фашыгъеу, ипшъэрлхэр щитху хэлэу егъецакIэх.

Сафьят мы къудажэм къышыгуль. Ицыкльгом къыщегъэжьагъеу медицинэм ыгукIэ фэшагъеу щитыгъэти, емыджэндэшэу Мыектопэ медицинэ училишым Чэхъагъ. 1979-рэ ильэсүм зыкIэхъопсыре сэнхъятыр зеригъэгъоти, икъоджэ гупсэ къыгъэжьагъ, иофишIэныригъэжьагъ. Зымафа кIемыгъожьёу, ыгуре ыпсэрэ етыгъеу мэлажъэ.

— Ильэс нахь синьбыгъэп сяте идунаи зехъожым, унгъо лужу, зэшыхууиплIирэ зэшишрэ тыхууштыгъ. Сянэ ипсауныгъэ изытет къызэхъеу бэрэ къыхэкIыщтыгъ, ары къес къудажэм фельдшерэу дэсигъэ бзыльтыгъэр къатщэштыгъ. Ар къызелазэкIэ ылъэ къитеуцожыщтыгъ. Цыф къызэрыкIоу аш теплышыщтыгъеп, лъэшэу тыфэрэзагъ. Арын фае ўысэтхыпIе сферхуугъэр, — elo тигуущIэгъу.

Къудажэм дэсхэм Сафьят цыхъэ фашы. Ильэс зэкIэлтиклохэм IэзэннымкIэ оптышхо илэ хуугъэ. Цыфым илажъэр псынкIэ къешэ ѹкIи аш ишуагъе гэригъэжынам зэрэфхэзэйрыр къыдалтытээ ильэс пчагъекIэ

— ТиэзапIэ аужырэ шапхъэхэм адиштэу, гулетыпIеу щыт, — elo Сафьят. — Апэрэ IэпыIэгъур ядгэгъотынр ары пшъэрыль шхъяаэу тиэр. АшкIэ зэкIэ тищыкIагъэр район сымэджецкытеты. Джаш фэдэу план гъэнэфагъэ тиэу нахыжъхами, сабийхэми прививкэхэр афэтшэхъ. Унэм тыхкоу бэрэ къыхэкIы. Чэшы, мафа, фабэ, чыIэ илэп цыфэу гулерэм уишуагъэ ебгэкIыщтмэ. IэпыIэгъур сизфхэхъуухэм ягушIэ фабэхэр зэхэсхымэ, сэркIэ зымыуасэ щыIэп, аш куачIэ хэсэгъуватэ.

Коронавирусым ильэхъан медицинэм иофишIэхэм къинбэ альэгъугъ, пшъэдэкIыж их ахыгъ. Узыр игъом къыхэ-

умыгъэкIодыныр, гулетапIе яптын зэрэфаэр специалист пэрыйтим дэгъоу къыгурлыщтыгъ ѹкIи ыгъэцакIэштыгъ. Узым увшуекIоным пае зишуагъэ къэклорэ закъор привикэр арэу зэрэштыр къоджэдэсхэм мышьыжъеу афилогат. Вакцинер зынхэзильхъе зышлоигъохэр къызызэлкIэхъ, бригадэр къашэзэ ар ахальхэштыгъ. Очэпшье фельдшер-мамыку IэзапIэм Пэнэжыкъое сымэджецкытеты. Дэвшижээжээштыгъ. ИшыкIагъэмэ, врач терапевт къагъакIо, амал зимишхэр сымэджецкытеты ашхэзэ яхъабылхэр арагъеуплIэхъ.

Непэрэ мафэр пштэмэ, IэзапIэм къекIонпэрэ нахыжъхэм лъыдэклуаэр яI, ашхъэ, агу

гэштигъэнэр пштэмэ анахь шхъяаагъ. Коронавирусирэ зыщыцыр амьшэрэм къыхэкIыкIэ цыфхэр щатгэхэу, ашэштыр амьшэр ѿшыгъэх. Медицинэ IэпыIэгъум имызакIоу, гущIэгъур уафхууныр, агу

мэузы. Амалэу щыIэмкIэ ахэм IэпыIэгъур афэхъух, врачым къафитхыгъэм ельтигъеу ялазэх. КIэлэцIыкIухэр нахыбэрэмкIэ зэпахырэ узхэр, температуре ин ялэу къафашэх. Апэрэ IэпыIэгъум ыуж участ-

ковэ педиатрэм дэжь агъакIох е аш къеджэх. Пэнэжыкъое сымэджецкытеты иврачхэр мазэм зэ IэзапIэм къэклорэ.

Сафьят исэнхъякIэ бэ къызэрэдэхъурэр ѹкIи иофишIэн хэшьыкIышхо фызиэ специалистэу зэрэштыр къаушыхытэ гущIэгъур таизфхэхъуухэм цыфхэм. Аш бэмэ ишуагъэ аригъекIыгъ, ар зымыуасэ щыIэп. ИофишIэн дакIоу цыфхышу зэрэштыр, иэдэб хэлэу зэрэзекIорэр, сымаджэм еушьын, игумэкIыгъо шхъашихын зэрильэхъирэр бэмэ къыхагъэщи. СымаджэмкIэ гущIэ дахэми мэхъанэшхо иI, сида пломэ медицинэм иофишIэн къырилорэр аш ышюшь мэхъу, ыгу реубытэ, а пштэури аш иофишIэн къыщидельтэ.

Ильэс зэкIэлтикIохэм ыгу етыгъеу юф зеришIагъэм пае Сафьят щытху тхылтыбэ къыфагъэшьошагъ. Теуцожь район администрации, район сымэджецкытеты, къоджэ псэупIэм яштихуу ѹкIи ярзэнэгъэ тхыльхэр бэу илэх. 2015-рэ ильэсүм УФ-м псауныгъэр къэухумэгъэнымкIэ и Министерствэ и Щытхуу тхыль къыфагъэшьошагъ. Коронавирусым ильэхъан дэгъоу юф зеришIагъэм къыкIэлтикIуаарь «75 лет Великой Победы» зыфиорэр медальэр, «АР-м псауныгъэр къэухумэгъэнымкIэ изаслуженнэ юфышI» зыфиорэр къылжэхъыгъ. Ау щытхуу пштэуми аш итэу бзыльфыгъэм ыптырэрэр цыфхэм цыхъэ къызэрэфразэхъэр ары. Зыщыцыр чылэм дэсхэм шу альэгъу, игугуу дахэкIэ ашы.

Хэтрэ цыфи иофишIэн нэмийкIэу гухахъо зыхигъуатэрэр иунагуу ары. Ишхъэгъусэрэ ежыррэ пшашхъэрэ кIалэрэ зэдаплIугъ, гьогу занкIэ тырагъэхъагъэх. Ахэм къакIэхъухажыгъэ пхьорэльф-къорэльфи 4-мэ ашгушIуукIых.

Иунагоо псауныгъэ ильэу, иофишIэн гухахъо хигъуатээ джыри бэрэ лэжъэнэу, цыфхэм шхъэкIафэу къыфашырэм къыщымыкIэнэу Хъут Сафьят фэтэо.

ЯшIэнэгъэхэм ахагъэхъуагъ

Къэбарлыгъээсыныр къэухумэним и Дунэе мафа ехуулIэу цифровой гъэсэнэгъэмкIэ Гупчэу «IT-куб. Адыгэя» зыфиорэр кIэлэдэхакIохэр рагъэблэгъагъэх. «Цифровое Доверие» зыцIе платформэр къызфагъэфедээз киберщынэгъончъэним ылъэныкIокIэ упчIэхэр аш къыщаэтыгъэх.

Цифрэм ылъэныкIокIэ шIэнэгъэу алэкIэлхэм ахэгъэхъогъэнэр ары пшъэрить шхъяаэу зэхэшакIохэм зыфагъэуцужыгъэх. Гъэсэнэгъэ программэр очнэ ыки заочнэ шыкIэм тетэу куагъе. «IT-куб. Адыгэя» зыфиорэр зишIэнэгъэхэм ашцIэзэгъэхъэрэе кIэлэдэхакIохэр ыки кIэлээгъаджэхэр ары гъэсэнэгъэ юфхъабзэм хэлжэхъагъэх.

ЛъэныкIо зэфшэхъафхэм афэгъэхъыгъэ материалахэр платформэм къыщыбгъотынхэ пшъэкIыщ. ДжэгукIэ шыкIэм тетэу кIэлэцIыкIухэм егъэдэхэнхэр афызэхашаагъэх, ИнтернеткIэ зэрээдэгъушIэхэрээм, набгырэ пэлч фэгъэхъыгъэ къэбарэу аш къихъэхэрээр къэухумэгъэнхэ зэрэфаем тегущыяаагъэх. Джаш фэдэу сайт нэпцIхэр къызэрэшIэштхэр, хакерхэм уафсанын зэрэфаер ыки киберщынэгъончъэним ылъэныкIокIэ гумэкIыгъоу къеуцуухэрэр гупчэм икIэлэегъа-

джэу Сергей Коцур къэзэрэугоицIэхэм къафиотагъ. Лъэпкъ проектэу «Гъэсэнэгъэм» ифедеральнэ проектэу «Цифровая образовательная среда» зыцIэм къыдыхэлтигъаэу Адыгэим гъэсэнэгъэ платформэр «Цифровое Доверие» зыфиорэр ѿшыгъэх. Урокым изэхэцэн ипартнер хуугъэ «Альянс по защите детей в цифровой среде» зыфиорэр. Интернет ѿшыгъончъэним ылъэныкIокIэ урсые компании 9 аш зэрихъыгъ.

Шыгуу къэдгээжын, федеральнэ проектэу «Цифровая образовательная среда» зыфиорэр Урсысем просвещениемкIэ и Министерстве 2019-рэ ильэсүм къыщегъэжъагъеу зэхицагъ. Гъэсэнэгъэ организацихэм цифрэм ылъэныкIокIэ яамалхэм ахэгъэхъогъэним ар фэорышээ. Проектым къызэрэшIэштхэрэу ажлах эхэлэхэдэлтигъаэу, организацихэм аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ

иэмэ-псымэхэр ачлахгъуаагъэх. Мы лъэныкIоу чанеу зэрээшIаахырэм къыхэкIыкIэ 2024-рэ ильэсүм нэс цифровой гъэсэнэгъэм епхыгъе «IT-куб» 340-рэ Урсысем ичыпIэ зэфшэхъафхэм къащызэуахышт. НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ДЕЛЭКЬО Анет.

Къоджэ щылакэр

ТХЫЛЪЫКІЭХЭМ КЪАХЭХҮАГЬ

Хэткли шъефэп мы аужырэ ильэс 10-м хэпшыкэу хэутыгээ тхыгъэхэм яджехэрэм кызэращыкіагэр. Аш ушхьацу анахьэу фэхъухэрэр мыгумэкыныгэ-армэуцэр, телефонимкэ, интернет къэбархэмкэ зэрэхэкыжыхэрэр ары.

Мафэ горэм сиофшилэлэ кычіхъэгээ бзылтфыгъеу ильэс 50-м къблэгъагээм мырэущтэу кысытуагь: «Мыш фэдиз тхылъыр сыда зыкызепхъэрэр ыкын зэрэбильмхэр?! Стхакумитлукэ зэхэсмыхъяаэмэ, аш ар ыогъэнэр ныбжын сшошь хүштэгъэп. Ау зы тхамыкэ гунекі-лэнекі горэм кыышлошырэр eloKle, тхылъым имехъанэ пификыкыштэп.

«Лъэныкъо гупс»

Джары зереджагъэр Пыцкъэнэ Майе итхыль. Аш бзылтфыгъэм итээзет хэутыгъэхэу «Адыгэ макъэм», анахыбэу, район гъэзетэм, загъорэ «Советскэ Адыгейм» ильэс 20-м ехъум къащихутигъэхэр щызэхэуяа. «Матэр къэдзагъэу мэпсэу» зыфиорэ гушылэхъяа (Клиугъуааэз мэлажъэр ары къикырэр) шхъэм кыридзагь, дэгуба аару күре хэмгээзүүшигъеу ильэс 30 юф щишлагь.

1997-рэ ильэсэм къыщегъэжьяа ильэс 16-рэ Майе икъуаджэ исоциальна юфшишлагь. Тхылъыкіэр «Къоджэ щылак» зыфиорэ шхъэм кызыгъуухы: къуаджэр зыгъэкъуаджэрэр аш щылсэурэ зыфхэр ары, гъашлэхъяа. Ахэр кыни, хъари кызэпзыычигъэхэу, щылэнгъэр дэгъоу изышыкыгъе, ар кыгуруулоу Майе ахэм адэжь maklo, ялокэ-шыкыкэ, яцыф гъэпсыкэ кыреплты, квафетхэ. Агу зыгореуштэу зэригъешуущтэм ыкын къа-

къеуухыгъех, хысалымкэ къэлэгъаджэу ильэс 30 юф щишлагь.

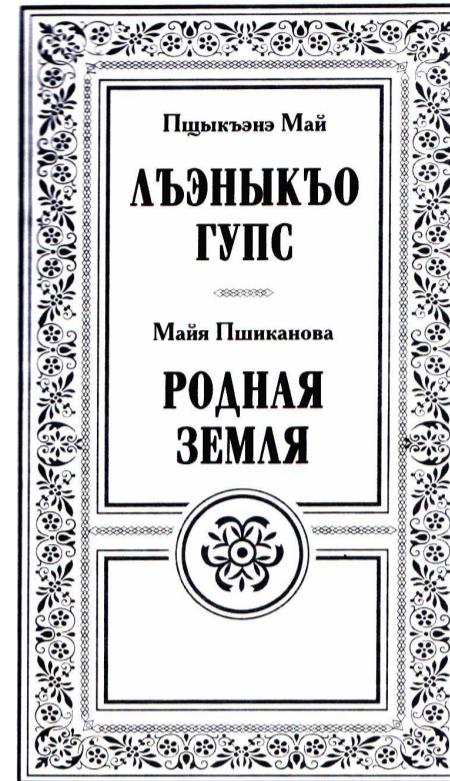
Чылдэсхэм, цыфхэм уиштуагъе ябгъэкыныр, лэптигъу уафхъуныр кыхэпхыгь, аш ыужым ахэм афэгъэхъыгъе къэбархэри гэзетхэм къащихэутигъ...

Майе итхыгъэмэ бэрэ тичилэ унагъохэр уапашхъэ кырагъяауцо, цыфмэ зэрафэгумэкырэр кыхэшы... Тхылъым «Гыгу маф!» фэсэло.

Пыцкъэнэ (Хъоц) Майе Красногвардейскэ районым ит къуаджэ Улапэ жыонгъуакэм и 8-м, 1943-рэ ильэсэм кышыгъуугь. Адыгэ педучилищым ылж Адыгэ къэралыгъо къэлэгъэдже институтим ифизикэ-хысал факультет чэхъажы, ашшэрэ гъэсэнгъэ зэригъэгъотыгь. Зыфеджэгъэ сэнхэхьатымкэ Улапэ гурт еджаплэм ильэс 30 юф щишлагь.

1997-рэ ильэсэм къыщегъэжьяа ильэс 16-рэ Майе икъуаджэ исоциальна юфшишлагь.

Тхылъыкіэр «Къоджэ щылак» зыфиорэ шхъэм кызыгъуухы: къуаджэр зыгъэкъуаджэрэр аш щылсэурэ зыфхэр ары, гъашлэхъяа. Ахэр кыни, хъари кызэпзыычигъэхэу, щылэнгъэр дэгъоу изышыкыгъе, ар кыгуруулоу Майе ахэм адэжь maklo, ялокэ-шыкыкэ, яцыф гъэпсыкэ кыреплты, квафетхэ. Агу зыгореуштэу зэригъешуущтэм ыкын къа-

къуурпэнэм кызыэрэкъэрызжыгъэхэм къигъэгушуух шлонгъу. Ежхэхъяа иавтор ильэс 80-м нэсигь, арышь, ышшыти, ышшыти ешэ.

Адыгэ къоджэ щылакэр зэрэкъиньгъэр, пхъэу кым агъэститыр пасэу мээым кыщашлэхъяа. Кызыэрэцжэхъяа ар кызыгъуухы. Ахэр кыни, хъари кызэпзыычигъэхэу, щылэнгъэр дэгъоу изышыкыгъе, ар кыгуруулоу Майе ахэм адэжь maklo, ялокэ-шыкыкэ, яцыф гъэпсыкэ кыреплты, квафетхэ. Агу зыгореуштэу зэригъешуущтэм ыкын къа-

рэхъурэр тхыгъе нэкуубгъохэм гурыгъошоу къашиотыкыгь.

Тхылъыр мыш фэдэ шхъэхэмкэ зэтэутыгь: юфшэнэм ицыфхэр. Медицинэр. Волонтерхэр. Ветеранхэр. Лъэпкъ зэфыщыкіэхэр. Мыхэр щысэтхыпхэр. Еджаплэм ишылак. Культурэр. Спортыр. Хэбдэзини, хэбгэхъонеу щымытэу щылакын илэненкъо постэури тхылъым къыщыгъыгь.

«Спортыр» зыфиорэ шхъэхэр анахь зыфэгъэхъяа. Майе ишхъэгъусэу, ильэс 40 нахь ымынхъяа зидунай зыухыгъеу Пыцкъэнэ Аслын ары. Спортыр зэрилэхъяа, къоджэ ныбжыкіэхэр аш зэрэфигъасэштыгъэхэр. Аслын ыцэлкэ спорт мэфхэр къуаджэм зэрэшызэхашхэрэр, ахэм иныбдэгъуяа благъэхэр зэрэхэлжэхъэрэр. Улапэ спортсменхэр Адыгейм имызакъо, чылэми зэрэца-гъэлэхъэрэр ары. Тренер дэгъум ыцээ зэрэшымыгъупшэрэм ишхъяа автор зэфэшхъяафхэр ялхэу тхыгъэхэр тхылъым кыдэхъяа. Аслын ыцээ анахь зылэнгъяа спортымкэ шыныкъяа хэлэхъяа. Кынин кызыэримыуфэштыгъэр, имурад факлоу, чылэ спортым инэкүбгъуаклэ аш кызыэуихынэр зэрэфигъэшокыгъэр ары. «Цыфмэ ишшүэлэдээр» джары зыкылайагъяа.

Пыцкъэнэ Майе икъуаджэ щылсэухэрэм язэдэхъяа-зэрэлти, юфым цыфир эзриузэнкырэр, гъэсэнгъэм нэр кызыэрэцжэлээр, лэшлагъэхэм шхъэхлафхэр кызыэрэцжэхъяа. Аслын ыцэлкэ спортымкэ къашиотыкыгь. Тхылъыр къагъэбаагь сурэтибэу аш кыдэхъяа. Тхылъыкэ тхылъеджабэ ыгъотынэу фэтэо.

ДЗЭУКЬОЖЬ Нуриет.

АПЭРИЩЫМ АШЫШ ХҮҮГЬЭ

Футбол клубэу «Шэхэкіэй» зыфиорэм къалэу Шъачэ ичемпионатэу джирэблагъэ зэхажэгъагъэм тыжын медаль къышихъыгь.

Неушияа мафэмкэ тутъэ ильэс заулэкэе нахыпэкэ пэчинхэр къэзитэу, ау джыри зинхэр гүгүү бэрэ амьшынштигъэр

Джы «Шэхэкіэйхэу» теклоньгъэм сидигъюки тэгээпсыхъяа. Тхыгъэм уапшшуекъонир зэрэмыпсынкээр футбольистхэм зэклэми ашэ. Командэм хэтэу ыкын итренирэу, спортымкэ мастерэу Кобл Мэдинэ зипащхэм очко ашзохыхырэм бэу кыдэхъуяа. Ахэр кыни, хъари кызэпзыычигъэхэу, щылэнгъэр дэгъоу изышыкыгъе, ар кыгуруулоу Майе ахэм адэжь maklo, ялокэ-шыкыкэ, яцыф гъэпсыкэ кыреплты, квафетхэ. Агу зыгореуштэу зэригъешуущтэм ыкын къа-

хыхэрэм ашыщ мызэу, мытюу хуугъе, ары пэпчь теклоньгъэм зи арэп зэрэпчыжъэрэр. Джыри аштэу хуугъе. Кобл Мэдинэ икомандэ хэтхэу Хъаахъу Байзэт, Даур Аслын, Кобж Заур, Нэпсэу Хъалид, Балэ Рустам, Лыфэ Долэт, Иван Барановыр, Кобл Адам, Николай Карповыр, Тэшүу Заур, Инал Казбек, Владимир Хачаряныр, Дмитрий Костенкэр, Кобл Сайд, Юрий Карибовыр, Давид Хачарян, Артур Мангасовыр, Кобж Мэдин, Даниил Ломоносовыр, Евгений Корзинкиныр, Эльдар Халатян, Игорь Морозовыр ыкын Зэфэс Налбай мыдэеу ёшлагъях. Турнирим ахэм теклоньгъэр гъого-гъуу 7-рэ кыщыдахыгь, 4-мкэ пчагъэр зэфэдизыгь, гъого-гъуицымкэ къатекуягъях. Апэрагъэштыгъэр Адлер икомандэу «Тракторыр» ары. Ахжитыгъэр, зэнэкъохум ящэнэрэ чылпэр кыщыдээхыгъэр мы къэлэ дэдэм икомандэу «Леон».

— Зэфэхъысыжъхэр тшылакын тихуунонгъэхэм, щылакын зэфэхъысыжъхэр. Ядэгъэзэжын юф дэтшэшт, — кыыхигъэшыгь. Кобл Мэдинэ. — Къалэм икомандэ анахь дэгүүцэр къэхъинэу амал щылагъ, ау...

Щылэнгъяа лъэкъяа, джыри аш фэдэ турнирыбэ талэ иль. Клубын талэхэр мыймаклэу зэришынхэр, иболельщикхэр зэригъэгушохтхэм сицыхээ тель. Ахэр сидигъюки тигъусэх, аш тэркээ мэхъянэшко ил.

«Шэхэкіэм» футболымкэ Шъачэ и Лигэ изэнэкъоху щылакын зыфегъэхъязыры. Блэкыгъе ильэсэм щылагъэм теклоньгъэр кыщыдээхыгъяа. Джыри ар къадэхъуным тышэгүгъы.

НЫБЭ Анзор.

ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ ИГЬОГУХЭМКІЭ

ЯЧІЛГУ ГУПСЭ ИЖЬОГЬОБЫН

Къэрэшэе-Щэрджэсым и Къэралыгъо филармоние иартистхэм япчыхъэзэхахъэ гъэшлэгъонэу Мыекъуапэ щыкъуагъ.

Зэхахъэр зезышагъехэ артистхэу Алият Нурлубаевамэр Мыйко Анжелэрэ зэгүрүйоньгъэ ахэлтэй ми республикэм лъэпкыбы зэрэшгэсэурэр къялотагъ. Къэралыгъо гъэпсыкіэ илэу Къэрэшэе-Щэрджэсир зыщын эрэши 100 зэрэхугъэм фэгъэхыгъэ концертэу «Сичыгү гупсэ ижьогъобын мэкъамэхэр» зыфиорэм артистхэм орэдийбэ къышауагъ, лъэпкъ къашьохэр къышауагъ.

— Тиреспубликэ изыкъыныгъекіэ лъэшь хуугъэ, Урыснем ис лъэпкъхэм зэпхыныгъэу адтын эрэ шыненгъэм шытэгъэпынэ. Тиорэдкіэ, тикашьоокэ

тыкъышульээс, шудгээгүш тохионгы, — къитиуагъ концертэй зезышгээ Мыйко Анжелэ.

Къэрэшэе-Щэрджэсым изаслуженне артисткэу Акъбай Лаурэ «Мыр си Кавказ» зыфиорэ орэдийр къизыхедзэм, республикэм ичыюопс, иктушхъэхэр зэрэдахъэр нэгум къикигъэуцагъ.

Филармонием къашьохэмкіэ итеатрэ иартистхэу Лилия Дарчиевам, Азамат Ионовын, Арсен Джандубаевын, Бэчыж Жаннэ, Алина Тарасуновам, Заур Кмышевым «Къашьо» зыфиорэ лъэпкъ къашьо къашыгъ. Артистхэр дахэу уджыгъэх. Пэсэрэ лъэхъаным гукэ

ухащээ, лъэпкъ шэн-хабзэхэр къагъэлъэгъуагъ.

Оркестрэм къыригъэлгээ лъэпкъ мэкъамэхэр гум «щэчэрэгъух». Бэрэ зэхэтхыре ордышьохэм гур алэты. Къашьо «Минги-Таур» артистхэу Адэжь Анжелэ, Арсен Джандубаевын, Хъаджымэ Исмахильэ къихадзагъ. Лъэпкъхэр зэфэзыщэхэр къашьохэр, «Пшэшлье уджыр», «Нохчо» зыфиорэр, фэшьхъафхэри артистхэм къашыгъэх.

Азамат Ионовын «Лъэпчэласэр» гум рихъэу къыгъэлэгъуагъ. Дахэу къэшьо, къамэхэр фэлэпэласэу джэхашьом хесэх.

Орэдьир, къашьо

Мыйко Анжелэ, Алият Нурлубаевам, Думанышь Лианэ, нэмийхэм лъэпкъ, шултэгэй орэдхэр къауагъэх. Жэнэ Къырымызэрэ Сэмэгу Гощнальоэрэ зэдэусыгъэ лъэпкъ орэдэу «Адыгэхэм яхабээ джащ фэд» зыфиорэр залым чэсжем агу рихъыгъэ къодын, аш дежьуулагъэх.

Ижырэ адигэ къашьо «Испльамыер» Анна Кочкаровамэр Азамат Ионовынрэ къизэдашыгъ. Адигеим иансамблэхэу «Налмэсым», «Испльамыем», «Синди-кэм», «Абрекхэм», «Мыекъуапэ инэфыльэхэм», нэмийхэм къашьо «Испльамыем» еклонгээ зэфэшхъафхэр фашы. Къэрэшэе-Щэрджэсым иартистхэм къашьом шыкъошу къифагъотыгъ. «Испльамыер» узыэпишэу къизэрашыэрэ къихадгъэшти тохионгы.

Псэ къыпегъякіэ

Къэрэшэе-Щэрджэсым изаслуженне артисткэу Мыйко Анжелэ орэдэу къылорэм псэ къыпегъякіэ. Артист нэшанхэр фэлэпэласэу егъэфедэх, орэдым

хэль гупшицыр къыпльгээс, нэгушоу пчэгум щэуджы. «Кавказ ытамэхэр» зыфиорэ орэдьир А. Мыйком къизыхедзэм, лъэпкыбы зышигъсэурэ Кавказ шынолырэм идэхагъэ, ицыф гъэшлэгъонхэр нэгум къикигъэуцагъэх.

Хэгъэгум игушхъэ куучай фэгъэхыгъэ къашьо Аджый Анжелэ, Арсен Джандубаевам, Къуныж Тимур, Хъаджымэ Исмахильэ, нэмийхэм къашыгъ. Мэфэкэ зэхахъэм диштэу къашьо къагъэлэгъуагъ.

Къэрэшэе-Щэрджэсым иартистхэм тагъэгушуагъ. Адигэ Республике и Къэралыгъо филармоние щыкъошо зэхахъэр шүкъэ тулу къинэшт. Лэгъупкъопсыр ошьогум къыщынэфы зыхыкэ дахэу зэрэшгэйтим фэдэу къэшьуаклохэм пчэгур къагъэштэгъигъ. Фыжышьо, пльижьшьо, уцышьо, нэмийхэри жуагъоу къэнэфыгъэх. Лъэпкъэм языкъыныгъэ тамэу ратырэм зиушьомбгүйгъ. Художественне пашау Мурат Нагиевын, артистхэм таффраз.

ЕМТЬИЛЬ Нурбай.

Искусствэмрэ кіэлэе гъаджэхэмрэ

Сурэтыр дэхагъэм щыщ

Адигеим искусствэмкіэ иеджаплэхэм якіэлэе гъаджэхэр я XII-рэ республике зэнэкъохум хэлэжьагъэх.

Республикэм икъэралыгъо программэу

хыгъэм кіэлэе гъаджэхэм ялэпэлэсэнхэгъэ къышагъэлэгъуагъ. Адигэ Республи-

ликэм культурэмкіэ и Министерствэрэ АР-м искусствэмкіэ икіэлэцьыкъу еджа-плэу N 1-м методикэмкіэ игупчэрэ кіэшакло юфхыбзэм фэхьугъэх.

— Живолисым, бгээфедэн пльэкишт искрствэм кіэлэе гъаджэхэр щызэнэхъо-кугъэх, — къуагъ зэхэшгэкло купым хэтэу Татьяна Горда. — Кіэлэе гъаджэ 44-мэ ялошыгъи 128-рэ къэтэгъэльягъо.

Адигэ Республике иартистышихэм я Союз ишацэу Елена Абакумовар, Къо-кылпээм щыпсэурэ лъэпкъэм яискусствэкіэ Къэралыгъо музеим и Темир-Кавказ къутамэ ишацэ игуадзэу Сулейманова Фатимэ осцэхэм ялошыгъэ зэфахьысэжыгъ. Зэхэшгэкло ацэклэ хагъэунэфыкырэ чынгэхэр къыдээхыгъэхэм афэгушуагъэх, щытху тхыльхэр аратыжьагъэх.

Адигэ Республике инароднэ сурэтышихэм ялошыгъи Хууажь Рэмэзан пхьэм хишикыгъэ лагъэхэр дахэх. Нарт Саусэрыкъо машлор къызэрихыжырэ сурэтым къихэшти. Ольга Бреславцевам gobelen-ным хидыкыгъэ юфшыгъэр бжыхъэм, пшашьэм игуашыс щынэнгъэм щыпхырищынэм зэрэфхэзэйрэм афэгъэхыгъигъ.

Кошхаблэ искусствэмкіэ икіэлэцьыкъу еджа-плэу М. Хъагъэуджым ыцэ зыхырэм икіэлэе гъаджэу Тутарыщ Еленэ Лэгъо-Накъэ гъэмафэм тепльэу илэр исурэт къышагъэлэгъагъо. Шью зэфэшхъафхэр къекло зэригъэфедагъэхэм юфшалэгъэр къагъэбайгъ.

Искусствэмкіэ Инэм икіэлэцьыкъу еджа-плэу икіэлэе гъаджэу Мария Кулатаевам зэнэкъохум апэрэ чынгэлээр къышыдхыгъ. Адигеим икъушхъэхэр дахэх. Ошьогур, къушхъэтхыр, къушхъэ лъапэр зэдийштэхэу сурэтыр гъэпсигъэх. Тыгъэм инэбэйхэм янэфынэ шьабэу къушхъэм къытепсэ.

— Адигеим ичыгу, икъушхъэхэм язэхынэгъэхэр сурэтым къышызэлэгъохэо сшоингъуагъ, — къитиуагъ Мария Кулатаевам.

Светлана Лешинам, Анна Керн, Абредж Гощэфыж, нэмийхэу щытху тхыльхэр къызыгъафшошагъэхэм къыталаагъ зэнэкъохум хэлажьэхээ неуцэрэ мафэм фэгъэхыгъэ гупшисэхэр зэрэшагъэхэр.

Адигеим инароднэ сурэтышихэм Гъонгунэх Мухъарбый къэгъэлэгъэхъоним игуапэу епльигъ. Кіэлэе джаклохэр бэхъхэу зэхахъэм зэрэхэлэжьагъэхэм, кіэлэе гъаджэхэм ялошыгъэ щынэнгъэм зэрэпхыгъэм мэхъэнэ ин ялэу ытлытагъ.

САХЫДЭКЬО Нурбай.

Сурэтыр артистхэр: Светлана Лешинам, Анна Керн, Мария Кулатаевам.

Футбол

Аргентинэм тыфэгушло

Дунаим футболымкэ изэнэхьокуу шэкюгүм и 20-м кыщегъэжъагъеу тыгъэгъазэм и 18-м нэс Катар щыкуюагь.

Аргентинэм ихэшыпыкыгъэ командэ апэрэ чыпіэр кыдидыхъгь. Францием ятлонэрэ чыпіэр фаяшшошаагь, Хорватиер ящэнэрэ хуугъэ.

Аргентинэм ихэшыпыкыгъэ командэ икапитанэу Л. Месси ешлэкло анах дэгью зэхэцаклохэм кыахахыгь. Францием ико мандэ иешлаклоу К. Мбаппе къэлапчъэм іэгуаор зэкэми анахыбэрэ дидзагь — 8. Л. Месси — 7.

Гъэхъягъэ зышыгъэ командахэм, иешлаклохэм тафэгушло.

Сурэтим итыр: Аргентинэм ихэшыпыкыгъэ команд.

Гандбол. Суперлига

Рэхъатэу аухыгъэп

«АГУ-Адыиф» Мыекуапэ — «Феникс» Китай — 25:25 (14:13). Тыгъэгъазэм и 17-м спорт Унэшхоу «Ошүүтэнэм» щызэдешлагъэх.

«АГУ-Адыиф»: къэлэпчъэутхэр: Якупова, Баскакова; ешлаклохэр: Краснокутская — 3, Никулина — 1, Морозова — 1, Вигуржинская — 4, Къэбж — 1, Кузевалова — 4, Казиханова — 2, Дворцевая — 4, Краснова — 1, Кожубекова — 3, Кириллова, Мещерякова.

«Феникс»: Тянь — 7, Изиинь — 4, Чжан — 4.

«Феникс» иешлаклохэр джирблагээ Азием изэнэхьокуу хэлжэхъагъэх, ящэнэрэ чыпіэр кыдахахыгь. Мыекуапэ щыкюгъэ зэйлкэгъум ия 10-рэ такъикъ

пчагъээр 2:7 хуугъэ. Хъаклэхэм теклонигъэр кыдахын ямурадыгь. «Адыифыр» нахьыбэрэ ыпэктээ ильзыэ хягъэм іэгуаор редээ. А. Красновам къэлапчъэм іэгуаор дедээ — 9:10.

Я 25-рэ такъикъым А. Кузеваловам пчагъээр зэфэдиз зышыгъ — 11:11. Д. Никулинам, З. Къэбжым, нэмийхэм хягъэм іэгуаор радээ — 16:13. А. Кузеваловам ухьумаклохэр ыгъэлпэхэхухи, пчагъээм хигъэхуагь — 23:20. А. Дворцеваям ухьумаклоу ішшэхэу кызээринэхи, къэлапчъэм іэгуаор дидзагь — 25:22.

Зэйлкэгъур аухынкэ такъикъы 8 фэдиз къэнагь, хъаклэхэр пчагъээм езэгъихэрэп, «Адыифым» нахь псынкэу ешлэх. Такъикъы 2 къэнагьэу Лю хягъэм іэгуаор редээ — 25:25. А. Красновам лъашэу ыдзыгъэ іэгуаор къэлэпчъэбгыкүм тыригъэфагь, Ю. Кожубековам шэбашэу іэгуаор ыдзи, «Феникс» икъэлэпчъэлүүт шлокын ылъэкыгъэп.

Ешэгъур уахьтэр 59:55-рэ хуугъэу «Феникс» иешлаклоу Чжан тикомандэ икъэлапчъэ кыдэуагь. Л. Баскаковам іэгуаом куаплэ ритыгъэп, пчагъээр 25:25-у зэйлкэгъур аухыгь.

Еплъыкэхэр

— Теклонигъэр кыдэхыным түпэблэгъагь, ау къэухым тишшашьхэр жъажьэу ешлагъэх, хэуконоигъэхэр ашыгъэх. Анна Красновам, Юлия Кожубековам, нэмийхэм пчагъээм хагъэхуагъэу щытыгъэмэ, теклонигъэр

кыдэхын тлъэлкынтигъэ, — **кытиуагь «Адыифым» итренер шхъяаэу Александр Ревве.** — Тикэлэпчъэлүүтэу Людмила Баскаковар ешлэкло анах дэгью зэйлкэгъум кышыахыгь. Людмила тыфэрэз.

Чыпіхэр

- ЦСКА — 36
- «Ростов-Дон» — 30
- «Лада» — 26
- «Астраханочка» — 25
- «Звезда» — 22
- «Кубань» — 17
- «Динамо» — 17
- «Ставрополье» — 16
- «Университет» — 12
- «Феникс» — 10
- «АГУ-Адыиф» — 5
- «Луч» — 4
- «Балтийская заря» — 2.

Тыгъэгъазэм и 19-м «Адыифыр» ЦСКА-м Мыекуапэ щылыгъагь.

Зэхээшагъэр
ыкы кыдээзыгъэ
тъэлкырэ:
АР-м лъэпкэ Йохэм-
кэ, Іэклыб къэралхэм
ашыпсэурэ тильэпкэ-
гъухэм адярыгэ зэлхы-
ныгъэхэмкэ ыкы
къэбар жыгъээ
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
385000
кь. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр, 236

Редакциер
зыдышырэ:
385000,
кь. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм
къалихырэ А4-кээ
заджэхэрэ тхыапхэху
зипчагъэктээ 5-м
емыхъхэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифттыр
12-м нахи цыкунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэхэгъэжъюхъых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:
УФ-м хуутын Йохэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкы зэлтынхыкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэлорышил, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышаухытэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклемкы
пчагъэхэр
4654
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2250

Хэутынным
уздыкэлтэхэнэу
щыт уахьтэр
Сыхытэр
18.00
Зышыкэлтэхэхэ
уахьтэр
Сыхытэр 18.00

Редактор шхъяаэр
Мэцлээкьо С. А.

Редактор шхъяаэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшъэдэкыж
зыхьырэ
секретарыр

Жаклемкы А. З.